

Илази два пута
у мјесецу

Цијена за Аустро-Угарску: на годину К 2-40 на по године. К 1-20 на четрт год. К —60
За друге земље: на годину 4 круне. Поједини бројеви 10 пот.

СРПСКО КОЛО

НАРОДНИ ЛИСТ

Огласи рачунају се по цјеновнику. Ако се више од три пута увршћују, рачунају се јефтиније.

Уредништво се налази у Николићевој улици бр. 8. Писма се шаљу на уредништво „Српског Кола народног листа“. Рукописи се не враћају.

Издаје: Друштво „Српско Коло“ (д.-д.)

Уређује: Уредништво „Н. Србобрана“

Нова влада.

Послије доста дугог времена, како су се народни заступници хрватске и српске коалиције споразумјели с баном Пејачевићем, и овај предложио краљу нове људе за владу, би именована нова влада. Било је тешка посла, док је дошло до именовања нове владе. Покварени људи, који су изгубили власт из руку, помоћу које су држали у ропству читав народ, Хрвате и Србе у Хрватској и Славонији, употребили су све и сва, да нова владане буде именована. Брига је њих за народ и његово добро! Нијесу они хтјели да о томе рачуна воде, јер је њима стало било до власти и части макар и по цијену највећих права и светиња народних. Кад су пали и изгубили насиљем одржавану власт, па да се ипак спасу ако могу, почели су клеветати и лагати у Пешти и у Бечу. Износили су најневјероватније вијести и оцрњивали су коалицију хрватску и српску, да је велеиздајничка и да ради против монархије, и тако даље. Све што покварени мозаг може измислити, то су они износили у Бечу и Пешти против коалиције, да спријече именовање нове владе.

На срамоту велику, њима је у индат, у помоћ прискочила франкова странка, која се тобоже размеће својим родољубљем, а у ствари вођа њезин д-р Јозеф Франк, њемачки жидов, ради против хрватског народа и његове користи. Он је туђинац, али је велико зло, да се нађе ипак Хрвата, који му још вјерују, а он ради за себе и њемачку, швапску корист, за корист Беча, који нас је у главу тукао, од како га знамо ми амо Срби и Хрвати.

Хвала Богу коалиција је тежак рат ратовала, и трка је, коју су непријатељи предузели били, свршена. Нова је влада именована, и на мјесту подбанском сједи данас, честит, поштен, карактеран, родољубан и спреман човјек д-р Владимир Николић Подрински. Уз њега је одјели предстојник за богоштовље и наставу Милан Ројц, уман и учен човјек, а до њега је за правосуђе д-р Александар Бадај, исто таки човјек. Сва су тројица учени и родољубни људи, па се надамо, да ће они ставити сву своју снагу,

да пораде у корист народа, а за бољу срећу наше отаџбине.

Борба је била тешка, али је коалиција ипак победила. Правца је победила, али до тога је тешко дошло.

Од када се зна за хрватску владу, још није никад народ преко својих заступника утјео на то, ко ће доћи на владу. То је велика тековина народна. На жалост, непријатељи неће да то виде, већ праве свакојаке сметње коалицији српској и хрватској. То треба народ да добро упамти, јер данас види, ко му је пријатељ, а ко непријатељ.

Скупштина српске самосталне странке у Отошцу.

На позив привременога одбора у Отошцу сазвана је у недјељу 2. (15.) јула поузданичка скупштина српске самосталне странке. И ако је била у доста незгодно вријеме сазвата, кад је највећи дио нашега народа далеко од својих кућа на косидби, или се на њу спрема, сабрало се ипак из Отошца, Швице, Брлога, Шкара, Дољана, Залужнице и Врховина толико позваника, да су запремили и дупком напунили двије велике собе у кући г. Милоша Грозданића у Отошцу. Били су то све сами кршни наши људи, највиђенији представници Српства у гацкој долини. — Милина их је било погледати. — Ту је, како и треба, најбоље био заступан наш ратар, али и други се управо лијепо одазваше. Било је разних умировљеника, службеника и чиновника, а наши се свештеници, учитељи, трговци и обртници у немало потпуном броју на окупу нађоше. Измијешани једни са другима стварали су шаролику и миловидну слику, која и оку прија и срце блажи: *Дична српска породица.*

Нестрпљиво се ишчекивао почетак скупштине. За предсједника скупштинског збора буде једногласно изабран свештеник преч. г. *Ђуро Орлић*, који мушком и достојанственом ријечју и збиљом на избору захвали, скупштину отвори и означи, зашто је сазвана, па позва говорнике, да се пријаве за ријеч. — Први се јави госп. *Симеон Кончар*, који снажним потезима оцрта сабранима, што самостална странка хоће; какви су јој захтјеви и програм. Госп.

Чувајте и остављајте сваки број овога листа, јер ће вам требати и послјије, да га читате.

Д-р Јово Половина узе за тим ријеч, па у дугом, лијепом и полетном говору разлагаше у складној цјелини о постанку и развиту странке, о уређењу (организацији) њезином, о данашњем политичком положају (ситуацији) у домовини нашој и о држању нашем у садањој и будућој ситуацији за сваки могући преокрет прилика.

Додирујући политичке прилике наше и потребни сложан рад у сваком народном послу, изложи за тим темељито у свом говору г. парох *Михаило Шумоња* смисао, сврху и задатак земљорадничких задруга и привредне (економске) организације наше, а г. *Стојан Аралица* у том је пошао и даље, па је потање упутио на користи и предности таквих удружења и живо освијетлио важност таква рада. Пошљедњи говорник бијаше г. *Милета Скенџић*, који је разлагао о том, што су удружења и о користи њиховој, када иста на здравом темељу стоје, истичући потребу, да се мора у исти мах подизати просвјета и привреда (економски) и указујући на успјехе напреднијих народа и крајева, који се таким радом постизавају, а међутим живо препоручујући народни лист „Српско Коло“.

Говорници су се лијепо допуњавали, а разлагања њихова, колико бијашу разнолична, ипак су сачињавала једну цјелину и била праћена одушевљеним и бурним одобравањем.

На то се је прешло на изабарање сталних одбора, која ће рад у том правцу отпочети и руководити, те буду избрани у средишњи одбор у Отошцу г. г. *Д-р Ј. Половина као предсједник*, затим Данило Поповић, Симо Кончар, Коста Кангрга, Јанко Вуксан и Милета Скенџић; за Врховине г. г.: Ђуро Орлић, Стеван Тишма, Вујо Делић и Дане Кончар; за Залужницу г. г.: Михајло Шумоња, Миливој Грозданић и Стојан Узелац, за Брлог г. г.: Илија Рапајић, Јово Глумац, Пајо Пејиновић и Јово Врлић; за Швицу г. г.: Милан Скенџић и Ст. Грозданић; за Шкаре г. г.: Вајо Наранчић, Мићо Божић, Дане Опачић и Милан Павичић, а за Дољане г. г.: Јован Боровац, Петар Милеуснић и Стојан Наранчић.

Као што се види, повезали су се (организовали) овдје у коло наши и досада познати борци, који су носили барјак самосталне странке и у најтеже вријеме за народну ствар. Придружили су се њима и они, који по свом положају не могаху досад да буду чланови страначки, а и такви, који су у борби били равнодушни (индиферентни) или су мислили, да морају бити против нас. Али загријани народном мишљу зарекоше се сви, да ће од сада чврсто стајати уз српску самосталну странку, која је позвана, да окупи српски народ под своју заставу и да га поведе путем, који води до љепше будућности. И ми, знајући да нас Срба и онако није одвише,

поздрависмо топло своју нову браћу и начелне другове, те ћемо у будуће сложено и да дијелимо мегдан и да беремо плодове, како кад устреба.

Изабрани предсједник средишњег одбора захвалио је по том на указаној му части и позвао присутне на сложан и смишљен рад, који не ће, ако Бог да, остати без обилних плодова. На то је предсједник збора захвалио на труду и раду свима и закључио скупштину са жељом, да од овога радоснога дана код нас отпочне ново, боље, и срећније доба. — Тако је прошао тај за Србе оточке околине значајан и важан дан, кому се сваки Србин мора радовати.

—л—

Бог ником дужан не остаје.

Два су бора напоредо расла,
Међу њима танковрха јела;
То не била два бора зелена,
Ни међ' њима танковрха јела,
Већ то била два брата рођена:
Једно Павле, а друго Радуле,
Међу њима сестрица Јелица.
Браћа сеју врло миловала,
Сваку су јој милост доносила,
Најпослије ноже оковане,
Оковане сребром, позлаћене.
Кад то вид'ла млада Павловица,
Завидила својој заовици,
Па дозива љубу Радулову:
„Јетрвице, по Богу сестрице!
„Не знаш каква биља од омразе?
„Да омразим брата и сестрицу“.
Ал' говори љуба Радулова:
„Ој Бога ми, моја јетрвице!
„Ја не знадем биља од омразе,
„А и да знам, не бих ти казала:
„И мене су браћа миловала,
„И милост ми сваку доносила“.
Кад то зачу млада Павловица,
Она оде коњма на ливаду,
Те убодје вранца на ливади,
Па говори своме господару:
„На зло, Павле, сеју миловао,
„На горе јој милост доносио!
„Убола ти вранца на ливади“.
Павле пита сестрицу Јелицу:
„Зашто, сејо? да од Бога нађеш!“
Сестрица се брату кунијаше:
„Нисам, брате, живота ми мога!
„Живота ми и мога и твога!“
То је братац сеји вјеровао.
Кад то виђе млада Павловица,
Она оде ноћу у градину,
Те заклала сивога сокола,

Па говори своме господару:
 „На зло, Павле, сеју миловао,
 „На горе јој милост доносио!
 „Заклала ти сивога сокола“.
 Павле пита сестрицу Јелицу:
 „Зашто, сејо? да од Бога нађеш!“
 Сестрица се брату кунијаше:
 „Нисам, брате, живота ми мога,
 „Живота ми и мога и твога!“
 И то братац сеји вјеровао.
 Кад то виђе млада Павловица,
 Она оде вече по вечери,
 Те украде ноже заовине,
 Њима закла чедо у колевци.
 Кад у јутру јутро освануло,
 Она трчи своме господару
 Кукајући и лице грдећи:
 „На зло, Павле, сеју миловао,
 „На горе јој милост доносио!
 „Заклала ти чедо у колевци;
 „Ако ли се мене не вјерујеш,
 „Извади јој ноже од појаса“.
 Скочи Павле кан'да се помами,
 Па он трчи на горње чардаке,
 Ал' још сестра у душеку спава,
 Под главом јој злаћени ножеви;
 Павле узе злаћене ножеве,
 Па их вади из сребрних кора;
 Али ножи у крви огрезли;
 Кад то виђе Павле господару,
 Трже сестру за бијелу руку:
 „Сејо моја, да те Бог убије!
 „Буд ми закла коња на ливади
 „И сокола у зеленој башчи,
 „Зашт' ми закла чедо у колевци?“
 Сестрица се брату кунијаше:
 „Нисам, брате, живота ми мога!
 „Живота ми и мога и твога!
 „Ако ли ми не вјерујеш клетви,
 „Изведи ме у поље широко,
 „Па ме свежи коњма за репове,
 „Растргни ме на четири стране“.
 Ал' то братац сеји не вјерова,
 Већ је узе за бијелу руку,
 Изведе је у поље широко,
 Привеза је коњма за репове,
 Па их одби низ поље широко.
 Ће је од ње капља крви пала,
 Онђе расте смиље и босиље;
 Ће је она сама собом пала,
 Онђе се је црква саградила.
 Мало време за тим постајало,
 Разбоље се млада Павловица,
 Боловала девет годин' дана,
 Кроз кости јој трава проницала,
 У трави се љуте змије легу,
 Очи пију, у траву се крију.
 Љуто тужи млада Павловица,

Па говори своме господару:
 „О чујеш ли, Павле господару!
 „Води мене заовиној цркви,
 „Не би ли ме црква опростила“.
 Кад то чуо Павле господару,
 Повеле је заовиној цркви,
 Кад су били близу б'јеле цркве,
 Ал' из цркве нешто проговара:
 „Не ид' амо, млада Павловице:
 „Црква тебе опростити неће“.
 Кад то зачу млада Павловица,
 Она моли свога господара:
 „Ој Бога ти, Павле господару!
 „Не води ме двору бијеломе,
 „Већ ме свежи коњма за репове,
 „Па ме одби низ поље широко,
 „Нек ме живу коњи растргају“.
 То је Павле љубу послушао:
 Привеза је коњма за репове,
 Па је одби низ поље широко.
 Ће је од ње капља крви пала,
 Онђе расте трње и коприве;
 Ће је она сама собом пала,
 Језеро се онђе провалило,
 По језеру вранац коњиц плива,
 А за њиме злаћена колевка,
 На колевци соко тица сива,
 У колевци оно мушко чедо,
 Под грлом му рука материна,
 А у руци теткени ножеви.

Народно здравље.

Срдобоља.

V. Нега болесника.

22. Код срдобоље је важнија добра и брижљива нега, него само лечење. Без праве неге срдобољи управо и нема лека.

23. Кад је већ зараза близу, ваља сваку nelaгоду у желуцу и цревима озбиљније узимати. Нарочито ваља пазити, ако се већ јави бол и пролив (проточ, лијавица, крупа).

24. Чим се посумња на срдобољу, ваља на болесника боље припазити. Нека не иде на гозбе, састанке и рад, и нека се не креће на пут.

25. Кад се већ јаве знаци срдобоље, и за њега и за његове биће најбоље, да одмах легне у постељу. Мир и умерена, подједнака топлота ублажиће му болове.

26. Ако је икако могућно, треба одмах тражити лекарске помоћи. Што лекар нареди, ваља тачно извршити.

27. Док лекар не дође, олакшаћемо болеснику муке, ако му трбух будемо топло (загрејаним пепелом, црепом или топлим водом у боци) облагали. Може му се давати оцеђена чорба

од пиринџа (орижа) или овса (зоби) са разумњеним беланџетом; чорба од ржане прекрупце; млеко од бадема (мандуле) и салепа. Не мучите га и не трујте га бапским лековима!

28. Срдобоник не сме јести тврду храну. За њега је најбоље варено млеко, а по гдекада и које ровито жујце од јајета. Кисела, љута и иначе зачињена јела опасна су у тој болести.

29. Жеђ нека гаси само водом. Ракије или другог ког јачег пића не сме пити.

30. И болесника и све око њега ваља чисто држати. Кадгод нужну сврши, мора се добро очистити. Много му вреди, ако почешће и руке опере. Где је згоде, може се и окупати.

31. Посете су за срдобоника и несносне и штетне. Ако ништа друго, оне му сметају у вршењу његових преких потреба.

VI. Да заразу сузбијемо.

32. Срдобоља се не сме крити, него је треба одмах власти пријавити. Она ће по дужности учинити, што буде потребно.

33. Болесника ваља одмах тако оделити, да с другим укућанима никако и не долази у додир, и да здрава чељад на његове заражене ствари не наилази. Нарочито ваља од њега и његових ствари децу чувати, јер она лакше примају срдобољу.

34. Из простора, у коме је смештен срдобоник ваља све изнети, што није преко потребно. Нарочито ваља склонити све простирке с пода (асуре, ћилимове).

35. Чељаде, које болесника двори, мора пазити, да је вазда чисто; да све само чистим рукама прихвати; и да се што мање с другим особама из куће састаје.

36. У простору, где срдобоник лежи, не треба јести, а не треба ни пушити — опасно је.

37. Свака особа, која се болесника или његових ствари дотакне, мора одмах руке врелом водом и сапуном добро опрати.

38. Особе, које се нађу око срдобоника, нека не раде у кујни, у остави и млеку; — у опште око јела и пића. Нарочито не око млека и судова. Нека не иду на воду.

39. И куће, у којој је срдобоника, ваља се клонити. Нарочито се у такој кући не сме скупљати друштво — нпр. моба, слава, село или даћа. Деца из такве куће нека не иду у школу, догод болест траје.

40. Из заражене куће не треба никакву ствар а још мање јело, пиће или судове позимати. Нарочито је опасно из такве куће воду са бунара носити.

41. Ако се срдобоља јави у кући, у којој се иначе чељад скупља нпр. у механи или школској згради — ваља бити још обазривији. Такве случајеве ваља одмах власти пријавити.

42. Болесникове изметине треба што пре склонити, да се не могу расипати и разносити. За наше сељачке прилике било би најбоље, да такви болесници врше своју нужду у самом простору, где леже — и то увек у какав згодан, стари суд. У том суду ваља да је на дну доста пепела (луга), да ону жидину одмах упије. Још бољи је гашен креч (кречно млеко), јер у њему заразне клице срдобоље пре угину. У вароши се може за то употребити и клорни креч, или разблажена крезолна вода (4 велике кашике сапуњаста раствора крезолна на 1 литар воде).

43. Суд с болесничким изметинама ваља одмах пажљиво изнети и сручити у какву јаму, у којој има гашена креча или бар пепела. Та јама мора бити далеко од бунара, а тако заклоњена и покривена, да домаће животиње до ње не могу допрети. По селима би се болесничке изметине могле одмах и земљом затрпавати. Само би то морало бити подаље од бунара и дубоко.

44. Сваку ствар, коју болесник употреби или само прихвати, ваља сматрати као заражену. С тога се така ствар мора што пре склонити, и од заразних клица ослободити (дезинфиковати).

45. Запрљане и заражене ствари — нарочито кошуље и постељске хаљине — ваља одмах украј самог болесника у јак цеђ натопити и у њему 1 сахат држати. Још боље је — а то се може учинити у вароши — натопити их у онај разблажен раствор крезолна. Тек онда их ваља изнети, прокухати (излужити), прати и испирати.

46. Спиристине и сплачине од болесника и његових ствари, а нарочито воду од купања, ваља пажљиво сабирати, и у исту ону јаму са-сути, која је за изметине одређена.

47. Кад болесник оздрави, ваља га окупати и у чисто пресвући. Али се ипак од њега ваља још бар 3 недеље исто онако чувати, као и за време док је боловао. Нарочито ваља пазити, да му се изметине не могу разносити.

48. Деца, која су срдобољу прележала, нека после болести најмање 6 недеља не иду у школу.

49. И *мртво тело* срдобоника може заразити. С тога се од њега ваља исто тако чувати, као и од болесника за живота. Подушја се могу и касније давати.

50. *Простор, где је срдобоник боловао*, ваља одмах окречити, а патос најпре окречити, па онда кључалим цеђем попарити и изрибати. Где нема (дрвена) патоса, ваља горњи слој пода (набоја) састругати и чистим заменити. И кревет треба кључалим цеђем попарити.

51. Док срдобоља траје, ваља се, пре свега, *чисто држати*. „Чиста се злата рђа не хвата“.

52. За време заразе ваља се чувати свега оног, што изазива nelaгoду у цревима и пролив. На то нека пазе нарочито чељад из оних кућа, где већ влада срдобоља.

53. Најмање се човек излаже опасности, да ће се срдобољом заразити, ако је умерен у јелу и пићу, и *ако једе само оно, што је добро кувано или печено*. Добро је, ако за време заразе и воду прокухамо — нарочито где је сумњива. Знаш како и сâм народ вели: „*Ко сирово не једе, срце га не боли*“. Ту љута ракија не помаже. „Здравље“. *Д-р М. Јовановић-Батут.*

Мудре речи

— Ништа није опасније него мислити: ја могу и у злом друштву остати добар.

— Не води туђу бригу — осим ако си наумио да му помогнеш.

— Брбљавац не шкоди само другоме, већ и себи.

— Ко се туђем добру радује, само тај заслужује да буде срећан.

— Само сиромаш зна како је сиромашу.

— Семе корова, а то је неваљалство, прима и најбоља земља. (У њој свако семе расте јаче и бујније).

— Ако се уздаш у лукавство и јачину своју, помисли да има још лукавијих и јачих од тебе.

— Слава није никад без својих клеветника.

— Буди уверен, да онај који друге срећнима чини, не може сам бити несрећан.

— Ко живи уредно и ради уредно, и држи се реда у свему, његов један дан вреди као да су му три дана.

— Лакше је човеку бити без целог осталог света, него без једног пријатеља.

— Пре него што кога покудиш за какво му дело, потражи у себи има ли што, што би га могло оправдати.

— Не примај у душу своју семе неваљства. Јер ни из земље нигда није никада друго што никло, него оно што се просуло.

— Свака је добра помисао молитва.

— Једити се и љутити се, то значи за туђу погрешку казнити — себе.

— Благо мајци, чије дете узимају други за пример: — а тешко ономе, од кога се поштени морају клонити.

— Опрости, то је кратка реч: тешко прелази преко језика. Али кадра је учинити више добра, него тисућа других речи које лако на уста лете.

— Кад би се сви за осветом повели, брзо би се утаманио цео свет.

— Кокошке које много какоћу, а јаја не носе, и људи који много говоре, нису јунаци на делу.

— Ватром се злато проба. У невољи види се ко је какав.

— Први је корак мудрости, да не чинимо лудо.

— Који не схвата и не осећа да су сви људи међу собом браћа, од тога ће мало користи бити.

— Ко не уме сам себи да заповеда, тај ће бити до века туђ роб.

— Реч је као истрела. Неизбачена, у твојој је власти; кад излети, не знаш шта све може починити.

О животињским кужним болестима.

Како се обично љети међу марвом појављују различите кужне болести, то ћемо овдје укратко изнијети, према законима и наредбама о ветеринарству (ветеринарство је наука о животињским болестима и њиховом лијечењу), што ваља у том случају радити.

Дужност пријављивати и истраживати животињске болести и сџапалу марву.

Тако каже §. 23. тога закона о том ово: Власници домаћих животиња, пастири, живодери, месари, и прегледачи меса и марве за клање, те сви којима је повјерена домаћа живина, дужни су одмах пријавити опћини, чим им које властито или њиховој бризи повјерено живинче оболи од које унутрашње болести, или погине од такве болести. Опћина дужна је пријавити такав случај кот. области. Трошак службених извида, обављених због таквих пријава *не смије да спадне на власника марве*.

Власници марве, који држе посебна ветеринара, или им благо надзире такав ветеринар, дужни су пријавити опћини само случај онај, кад живинче оболи или погине од кужне које болести. Прије него што ће област извидјети болест и издати сходне одредбе, дужно је опћинско поглаварство одредити, да се болесно живинче одијели од здравих животиња, односно да се мрцина (стрвина) ваљано сачува, да се запријечи разнашање кужива т. ј. да се болест даље не шири.

Кужне болести и пошаст.

Према §. 24. истог закона код ових кужних болести има се радити што прописује закон о ветеринарству: 1. код говеђе куге, 2. код бедренице (антракс), 3. код бјесноће, 4. код сакагије, односно црва коња, магараца и мула, 5. код слинавке и шапа говеда, оваца, коза и свиња, 6. код плућне заразе говеда, 7. код строке или овчјих оспица (козица), 8. код заразе коња за расплод, те код осапа на плодима коња и говеда, 9. код шуге или свраба

коња, магараца, мула и оваца, 10. код врбанца (црвени вјетар) на крмади.

§. 25. вели, даље да је она животиња сумњивом које кухне болести, на којој се опазе знаци, под којима се појављују кухне болести. А држати ваља ону животињу сумњивом, да се окужила (инфицирала), код које се додуше још нису појавили сами знаци кухне које болести, али је оправдана сумња, да се куживо и ње прихватило. §. 26. прописује, да је власт дужна изаслати одмах ветеринара у оно мјесто, гдје се појавила каква кухна болест. Ако се врста болести не да друкчије установити него да се животиња пара (разуди), одредиће област, да се болесно или сумњиво живинче одијели од здравих животиња и на само затвори. Ако се ни послје 8 дана права нарав болести без парања не узмогне установити, одредиће област да се живинче убије.

Одредбе, како да се животиње заштићују од кужних болести и како да се ове угушују (наиме болести).

О том §. 29. закона вели: Живина, која је обољела од које кухне болести, или се сумња да је обољела, или се сумња да се окужила, ваља да се одијели од здраве марве, те да се стави под стражу и надзор. Власник живинчета, одијељена или под надзор стављена, дужан је бринути се, да животиња, док је одијељена или док надзор траје, не изађе из простора за њу одређена, те да не дође у дотицај с другом којом живином. Даље вели §. 31. истог закона: када је завладала кухна болест или настала само сумња, да се појавила, забрањено је у подручју општине тјерати марву из разних стаја на скупну пашу, употребљавати становите пашњаке, скупне зденце (бунаре), појилишта и плавишта. Болесна или сумњива живина не смије пролазити јавним или скупним путовима. Забрањено је и скитање писа. Пси дакле морају бити на везу.

Одредбе затвора.

§. 32. каже о том ово: Стаје, у којима је смјештена живина обољела од кухне болести, или само сумњива, да је болесна или окужена, ваља да се затворе. Исто је тако на двориштима или пашњацима у мјестима или на границама између појединих мјеста, забрањен промет с таким животињама или стварима, којима би се могла болест пренијети У окуженим двориштима и стајама не смије се бавити нико осим онога, који живину двори. Ако је наређено, да се затвори стаја или друга која просторија, двориште или паша, дужан је власник да строго врши све одредбе, издане за то, да се то и изведе.

Тамањење животиња.

§. 33. вели: Ако се животиње, гледе којих се ограничила пораба и промет, или се одредио

затвор, затеку код забрањене порабе или изван одређенога им мјеста, или на мјестима, камо нијесу смјеле доћи, власна је област одредити, да се те животиње без сваке отштете одма убију, ако то држи потребитим, да ће се тим спријечити, да се болест даље не шири.

Мрцине од кужних болести скапалих или утамањених животиња, затим таки дијелови мрцине, којима би се могла болест раширити (месо, кожа, цријева, рогови, папци и т. д.) затим гној и отпатци, не смију се ни продавати ни употребљавати, већ их ваља уништити. — §. 35. вели даље: Стаје и друге просторије, гдје су биле смјештене болесне или сумњиве животиње, даље справе и друге ствари, које су биле у дотицају с болесном или сумњивом животињом, нарочито пако одијело људи, који су долазили у дотицај с болесном марвом, ваља да се раскуже (раскужити значи уништити оне клице, које проузроче болест).

Раскуживање.

§. 98., 99. и 100 говори како ветеринар има поступати, када се хоће да раскужи које господарско двориште или мајур, када је већ престала која кухна болест у њем.

Престанај болести.

§. 39. говори о том, када ће се прогласити да је болест престала и када ће се укинути одредбе, које прописује у таким случајевима ветеринарски закон. То ће се догодити онда, када не буде више у ком дворишту или мјесту ни једног болесног или сумњивог живинчета, када се раскуживање доврши, те када од посљедњег случаја болести, или утамањенога или скапалог живинчета, прође рок, установљен за поједину болест.

Шта се збива у нас и у свијету.

Нови одјелни предстојници. Садашњи одјелни предстојник за унутрашње послове (подбан) г. др. Владимир Николић Подрински родио се у Загребу 8. јуна 1853, сад му дакле 53 године. Прије је био велики жупан, жупаније модрушко-ријечке, те је у 1905. години у мјесецу новембру ступио у мир. Код овогодишњих избора за Сабор изабран је за народног посланика у Огулину као кандидат изван странака, а у Сабору је био уз српско-хрватску коалицију.

Нови одјелни предстојник за богоштовље и наставу г. Милан Ројц родио се такођер у Загребу 28. септембра 1855; сад му је дакле 51 година. Био је досад адвокат у Бјеловару. Код накнадног избора у Бјеловару изабран је на програму српско-хрватске коалиције за народног посланика. Одувијек је био прави при-

јатељ и проповједник искрене љубави између Срба и Хрвата.

Нови одјелни предстојник за правосуђе г. др. Александар Бадај родио се године 1858. у Цернику код Нове Градишке. Досад је био адвокат у Земуну.

Сва три одјелна предстојника веома су учени и паметни људи, а што је главно одани пријатељи народа и правични, па је то јемство, да ће упутити своје чиновништво, да увијек ради само по закону и да поступају са сваким без разлике, како то треба и доликује правим службеницима народним.

Нови одјелни предстојници не ће трпљети, да се ма кому чини што криво и сваког чиновника, који се огријешу о право и закон, позваћа на одговорност. С тога ће радо саслушати свачије притужбе и према томе поступати. Народ може с поуздањем и повјерењем гледати у нову владу, која се с правом може назвати народном владом, јер ју је збиља народ поставио на ова мјеста преко својих посланика, преко српско-хрватске коалиције.

Извршни одбор српске самосталне странке за изборни котар даруварски држао је своју сједницу 8. (21.) јула о. г. Предсједавао је г. Плато Соларић, парох катиначки, а перо је водио г. Панта Бикицки, парох великобасташки.

У сједници је предсједник извјестио о политичком положају у земљи, те је на основу тога извјештаја примљен предлог, да се у што скоријем времену сазове јавна скупштина, на којој би се пожурило (ургирало) именовање владе и сазив сабора и на којој би народни заступник даруварског котара дао рачуна изборницима о раду коалиције у сабору хрв. и заједничком, као и о плану рада у будућности. Како је влада међутим већ именована, то је први дио овог закључка остао без важности.

Након тога је створен једногласан закључак, да се искључи из странке *Лазо Ковачевић из Великих Бастаја*, који се огријешу о програм српске самосталне странке, јер је приликом избора радио и гласао за мађарона д-ра Милера против кандидата коалиране опозиције.

Затим је надопуњен извршни одбор новим члановима. У одбор су ушли: Раде Ковачевић, Симо Трулија, Алекса Целајлија, Петар Јаковљев Станојчић, Васо Бјелајац, Станко Вујковић, Миле Вујковић, Стеван Ђермановић, Ђуро Мајић, Алекса Медаковић, Коста Пиштелић, Божо Гладић и Јаков Комленић.

Напосљетку је предсједник јавио, како му је дошло до знања, да у херцеговачком изборном котару у случају поновног избора мисли кандидовати у име коалиране опозиције учитељ Пајо Антолић. Једногласно је закључено, да се позове средишњи одбор српске самосталне странке, да предузме потребне кораке код средишњег одбора коалиције, како би у том котару остала канди-

датура срп. самосталне странке, што одговара и правичности и већ утврђеном споразуму.

Распуст Руске Думе. У 9. броју „Српског Кола“ јавили смо, како је 10. маја ове године сазван први пут руски сабор (Дума), јер је народу била додијала самовоља чиновништва и царевих доглавника, па је дошло до великог незадовољства и немира у народу. Цар је морао дати онда право народу, да бира у Думу своје посланике, па да ови доносе законе, добре и корисне за народ руски. Дума је највише радила на том, како би се за сељаке откупила велика добра државна, царева, црквена и осталих великих богаташа руских, па да се онда раздијели та земља, а сељаци би платили неку своту за ту земљу. На то устадоше велики кнезови и рођаци цареви и друга велика господа, којима је само стало до власти и богатства, па наговорише цара да распусти Думу. И збиља 21. јула би царевим указом распуштена Дума.

У народу сад влада због тога велико незадовољство. Буне се сељаци, пале дворове богаташке, а и сама војска руска буни се, те сваки час долази сад до сукоба између војске и народа, и опет између војске, која се буни и војске, која хоће да покори војску, која се буни.

Све ово не води добру и Бог зна, што ће се све још из овог излећи. Народ руски бори се за своја права, не жалећи ни крви ни живота, па ће морати и побједити, а ваљда ће једном увидједити и они, који су на влади, да се не да дуго владати против народа и угњетавати га. Не даду се гњавити сада већ ни мањи народи а камо ли ће се дати гњавити велики народ руски

КУПУЈТЕ САМО

!! СРПСКЕ ШКОЛСКЕ ЖИГИЦЕ

ТРАЖИТЕ ОД
ТРГОВАЦА ДА ИХ ПРОДАЈУ

Различне вијести.

Стогодишњица боја на Мишару. Ви се сећате да је у „Српском Колу“ у години 1904. било писано о првом устанку у Србији, који је повео Карађорђе Петровић, деда данашњег краља српског Петра I. Ту је било писано и о боју на Мишару који је био средином године 1806., где је Карађорђе однио најсјајнију победу над Турцима у тим бојевима за ослобођење Србије. Ове године навршује се равно сто година од тога славног боја. Наша браћа у Србији прославиће свечано ове године ту своју сјајну успомену. У Шапцу

изабрали су грађани између себе одбор за ту прославу и тај је одлучио, да се та прослава одржи 27., 28. и 29. августа. 27. августа биће на пољу Мишару свечано откриће надгробног споменика јунацима изгинулим у боју на Мишару 1806. год. Споменик диже Дриносавско Коло Јахача.

Пред подне истог дана отвориће се у Шапцу занатлијска изложба подринског округа. У вече пак биће у Шабачком Позоришту свечана представа „Бој на Мишару“, која ће се спремити нарочито за ову прославу. —

Другог дана, 28. авг., до подне биће полагање темеља железничкој станици у Шапцу и тиме ће отпочети рад на подизању железничке мреже у подринском округу.

После подне имале би се извести витешке коњичке игре. Трећег дана пре подне отварање једнодневне изложбе коњских грла, а после подне велике трке с утакмицама, које изводи Дриносавско Коло Јахача.

Лијеп примјер. Село Доброгосће лежи у подручју појешке долине, опкољено са свију страна шумом и брдинама, а броји у свему 21 кућу. Житељи села Доброгосћа настојањем сељака Ђоке Ђукића и Лазара Марића набавише ове године звоно и начинише звоник који је био освећен 30. јуна (13. јула) 1906. Тај свечани чин обавио је јеромонах и админ. парохије Пачке Теофан Узелац уз припомоћ г. Самуила Малобабића учитеља у Паки. Послије свечаног чина позвани су г. парох и г. учитељ житељу Ђоки Ђукићу на ручак.

Послије ручка образложи госп. Теофан Узелац сељацима, који се ту десише, од колике је важности лист „Српско Коло“ за Србина сељака, на што ови дароваше за „Српско Коло“: Теофан Узела 2 к., Мирко Ђукић 5 к., Ђоко Ђукић 2 к., Самуило Малобабић 1 к., Божо Томић 1 к., Стево Тишма 2 к., Лазо Владисављевић 2 к., укупно 15 к. — Овако треба да раде сви прави пријатељи „Српског Кола“ и Срба ратара. „Српско Коло“ лијепо захваљује овим пријатељима на њихову сјећању.

Коста С. Крстановић.

Продаје на мало и велико
из Б. Петровца (мијешано)

Шимле за покривање кућа

1 метар дугачка а 10 до 20 см. широка, поставно Оштрел (13 километара далеко од Петровца): по к. 4-40 100 комада; даје такођер поставно Лапац, Госпић, Грачац, Книн, Бос. Нови, Крупа, Бихаћ, уз врло повољне цијене.

1—3

СВАКА СРПСКА КУЋА

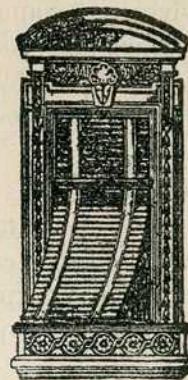
ТРЕБА ДА ИМА КАРТУ

≡ ПРАВОСЛАВНИ СРБИ ≡ У ХРВАТскоЈ И СЛАВониЈИ

ПО ПОЛИТИЧКИМ ОПТИНАМА И ИЗБОРНИМ СРЕЗОВИМА ЗА ЗЕМАЉСКИ САБОР.

КАРТУ ЈЕ САСТАВИО Г. ДР. ВАСА РУВАРАЦ, А ИЗДАЛО „СРПСКО КОЛО“ У ЗАГРЕБУ. ИМА ДВИЈЕ ВРСТЕ КАРТА: НА ДЕБЉЕМ ПАПИРУ К 2, А НА ТАЊЕМ ПО К 1. РАТАРИ ДОБИВАЈУ У ПОЛА ЦИЈЕНЕ. —

КО ХОЋЕ ДА ИМА ОВУ КАРТУ НЕКА ПОШЉЕ УПРАВИ „СРПСКО КОЛО“ ЗА ПРВУ К 1 И 10 ПОТ. ЗА ПОШТАРИНУ ИЛИ ЗА ДРУГУ 50 ПОТ. И 10 ПОТ. ПОШТАРИНЕ.

Фабрика
жалузија,
ролета,
дрвених
и жељезних
завојних
напака

Г. СКРБИЋ

Илица 40. — ЗАГРЕБ — Илица 40.

препоручује своје

признато солидне, тачне и јефтин
фабрикате

Цијеновици бадава и франко.

604. 5—